

KLASSISK

SJUR HAGA BRINGELAND sjurhagring@gmail.com

MUSIKK UTAN MENN

Etter at den svenske radiokomikaren Emma Knyckare tok initiativ til å samle inn pengar til ein festival heilt utan menn, vert Statement arrangert i august neste år. Festivalen er ein motreaksjon på alle festivalovergrep i Sverige i sommar.

– Jenter, transpersonar og andre skal kunne gå på festival utan å sjå seg over skuldra, uttala Knyckare.

Foto: Julia Lindemalm / Wikipedia

Bergenskomponisten Ketil Hvoslef (fødd 1939). Foto: Tor Hovik

Variert og originalt

Volum fire i serien med Ketil Hvoslefs kammermusikkverk er påhittsamt instrumentert.

CD

KETIL HVOSLEF:

Chamber Works No. IV
YMSE MUSIKA-

RAR. LAWO 2017

Ketil Hvoslef blei komponist via omvegar. Fyrst førebudde han seg til å bli kunstmålar, noko som enda i kontrovers då politiet i Ljubljana, hovudstaden i Slovenia, arresterte han. Dette hadde nok heller praktiske enn kunstnarleg-intellektuelle grunnar: Sidan han måla ein offisiell bygning, mistenkte styresmaktene han for å vera spion.

Den fyrste tilsetjinga som musiker fekk han då han som student var gartner for direktøren ved Bergen Musikkonservatorium (i dag Griegakademiet). Då direktøren ymta frampå at han i grunnen hadde meir bruk for ein musikkteo-

rilerar enn ein gartner, fekk han undervisingsstillinga.

HØGT NIVÅ

Sidan har Hvoslef, som er son til Harald Sæverud (han med *Kjempeviseslått*), vore nært knytt til Griegakademiet, som er utdanningsinstitusjonen dei fleste musikarane på denne plata underviser ved. Volum 4 i serien, med alle Hvoslefs kammermusikkverk, er like forvitneleg som dei førre CD-ane i rekkja: Ikkje berre er dei innspelte verka varierte og originale. Tolkningane til musikarane verkar og gjennomtenkte og held høgt teknisk nivå.

Det fyrste verket, *Sekstett* (1972), er den eldste komposisjonen i heile CD-serien. At komponisten her har late seg inspirera av russaren Igor Stravinskij (1882–1972), er tydeleg. Høyr berre på dei rytmisk gjen-tekte akkordane i opninga, som har noko av Stravinskij-balletten *Vårøfferet* ved seg.

FELER OG FLASKER

Meir skjemtefullt er det tredje stykket på plata, *Nordisk kontrapunkt for felar og flasker*, som blei skriva som pauseinnslag til NRK-programmet Kontrapunkt i 1973. Besetninga består av to fiolarar og Hansa-øflasker, der flaskeblåsinga skapar ein lire-kasseaktig bass med enkeltonar som kontrasterer dei kontinuerlege, repeterande felemelodiane.

Besetninga med Hansa-øflasker kan elles syna seg problematisk i framtida. For som kjent har Hansa slutta med dei små, brune 0,33-liter-flaskene, dei som bli kalla «bjørnugar», og gått over til å tappa på boks. Det blir interessant å sjå korleis framføringspraksisen på Hvoslefs øl- og felestykke kjem til å bli løyst i framtida.

SJUR HAGA BRINGELAND

Sjur Haga Bringeland er musiker og fast musikkmedlar i Dag og Tid.

Jublande jesuittmusikk

CD

JAN DISMAS ZELENA:

Missa Divi Xaverii
COLLEGIUM 1704
DIR.: VÁCLAV LUKS. ACCENT 2017

Det tsjekkiske Collegium 1704 er utryttelege når det gjeld å gjera verka til landsmannen Jan Dismas Zelenka (1679–1745) kjende gjennom innspelningar. Denne gongen er det to store katolske kyrkjemusikkstykke me får, begge tileigna den heilage Frans Xavier, ein spansk jesuitt som misjonerte i Sør- og Aust-Asia på 1500-talet.

Komposisjonane er fabelaktige: Dei har ein melodisk lett-skap som i italiensk opera, men òg grundige, naturlege akkordar som minner som tysk kyrkjemusikk. Koret og orkesteret presterer framifrå, men diverre kling ikkje solistane like bra som på dei andre platene med Collegium 1704. Den tsjekkiske sopranen Hana Blazíková er som alltid dugande. Men begge altane – og særleg tenoren – syng fleire plassar små feil (jamvel i repetisjonane). På konsert kan eg leva med slikt. Men eg har tenkt å lytta til denne CD-en mange gonger, og då irriterer det.

SJUR HAGA BRINGELAND

Japansk portrett frå 1600-talet av den heilage Frans Xavier (1506–1552).

Cecilie Anna saman med produsent Gisle Øystrem (t.v.) og Alex Wharton i Abbey Road Studios i London. Pressefoto

Songane på *I'm Here* har vorte til over ei årrekke. Den vesle instrumentalen «Den grøne dagen» laga Cecilie Anna då ho var ti år gammal, og «Baby Doll» vart til då ho var sytten – vi snakkar om eit stortalent alt i ung alder. «The Smallest Bird» er fersk nok til å vere skriven til minne om Leonard Cohen, ein dristig, men rørende og usentimental gest, særleg når songen ber i seg utvinga, men likevel tydelege ekko frå låtkunsten til Cohen sjølv. Cecilie Anna har skriva «Morning Star» og «Old Love» ut frå eit ønske om at Dag og Tid-

favorittane Bill Callahan og Joe Henry skulle ville framføre dei, og det er ikkje så vilt som det kan høyrast ut. Ambisjonsnivået er høgt. Resultatet er framifrå.

Ei «sakte-plate» – slik omtalar Cecilie Anna sjølv *I'm Here*, som er dedikert til far hennar, Hjalmar Rønne, ein mann som var glad i musikk og sjølv spela trompet. Eg håpar albumet når mange lyttarar – og at vi har meir i vente etter kvart.

ØVIND VÅGNES

Øyvind Vågnes er forfattar og fast musikkskribent i Dag og Tid.

